

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาที่จะเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การเลือกตัวอย่างประชากร

1. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้
  - 1.1 เป็นนักการอุดมศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ
  - 1.2 เป็นนักการอุดมศึกษาที่รับผิดชอบทางด้านกำหนดยุทธศาสตร์ทางการอุดมศึกษา
  - 1.3 เป็นนักการอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในประเทศไทย
2. กลุ่มผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่
  - 2.1 อธิการบดีหรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการของสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติแล้วในปัจจุบัน จำนวน 4 แห่ง ๆ ละ 1 คน และสถาบันที่จะเปิดสอนในแผนพัฒนาการ

ศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) จำนวน 3 แห่ง ๆ ละ 1 คน รวม 7 คน

2.2 คณะบดีหรือรองคณะบดีฝ่ายวิชาการของคณะที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ หรือผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ 9 แห่ง ๆ ละ 1 คน รวม 9 คน

2.3 ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาโครงการละ 1 คน รวม 10 คน

2.4 กลุ่มอาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติในปัจจุบัน เป็นอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา รวม 177 คน ระดับปริญญาตรีจำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ประเภท คือ

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรนานาชาติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาสถานการณ์ของหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจข้อมูลจำแนกได้ 4 ชนิด คือ

1.1 แบบสำรวจด้านอาจารย์ผู้สอน

1.2 แบบสำรวจด้านนักศึกษา

1.3 แบบสำรวจด้านเครื่องมือ อุปกรณ์การสอนและตำราเรียน

1.4 แบบสำรวจด้านอาคารสถานที่

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับประชากร 2 กลุ่มคือ

2.1 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดีหรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ของสถาบันที่เปิดสอนในปัจจุบัน และของสถาบันที่จะเปิดหลักสูตรนานาชาติ ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรนานาชาติและ

แนวโน้มนำการจัดหลักสูตรนานาชาติในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2543) เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง (Unstructure Interview)

2.2 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้บริหารระดับคณบดีหรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ ของคณะที่จัดหลักสูตรนานาชาติ ประธานโครงการของสถาบันที่เปิดหลักสูตรนานาชาติ เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรนานาชาติ แนวโน้มนำการจัดหลักสูตรนานาชาติในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2543) และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติ

3. แบบสอบถาม สำหรับอาจารย์ที่สอนหลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอนในปัจจุบัน เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของหลักสูตรนานาชาติ ทางด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สภาพปัญหาของหลักสูตรนานาชาติ ผู้สอน ผู้เรียน อาคารสถานที่ งบประมาณและเงินรายได้ วัสดุอุปกรณ์และตำราเรียน และการบริหารหลักสูตร เป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open ended)

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ และวารสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติแล้วสร้างแบบสัมภาษณ์

2. ศึกษาเอกสาร หนังสือ วารสารและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม แต่ละประเภทจำแนกได้ดังนี้

2.1 แบบวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรและหลักสูตรนานาชาติและสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรนานาชาติ แล้วจึงสร้างเป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร

2.2 แบบสัมภาษณ์

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารระดับอธิการบดีหรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดทั่วไป เกี่ยวกับความเป็นนานาชาติ และหลักสูตรนานาชาติจากเอกสาร หนังสือ วารสารและจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ แล้วจึงสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับคณบดีหรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการและประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลักสูตรนานาชาติ ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ แล้วสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

2.3 แบบสอบถามอาจารย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา การจัดการเรียนการสอน จากหลักสูตรนานาชาติและเอกสารที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ แล้วจึงสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไข แล้วจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบแบบสอบถาม มีรายชื่อดังนี้

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 รองศาสตราจารย์ ดร. นิรมล ศตวุฒิ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.3 อาจารย์ ดร. กฤษณพงศ์ กิรติกร คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

3.4 นายสุเมธ แยมั่น เจ้าหน้าทีวิเคราะห์นโยบายและแผน 7 กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

3.5 นายอมรวิรัช นาคทรพร นักวิชาการศึกษา 6 กองวิชาการ สำนักงาน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

4. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับอาจารย์ หลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการใช้ภาษา เมื่อเข้าใจเป็นที่ตรงกันตามจุดประสงค์ของแบบสอบถามแล้ว จึงนำไปใช้กับประชากรตัวอย่างต่อไป

การกำหนดค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

ผู้วิจัยกำหนดค่าของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็น 4 ระดับตาม ความคิดเห็นดังนี้

1. คะแนนในแบบสอบถามของอาจารย์ที่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันของ การจัดหลักสูตรนานาชาติ แต่ละระดับมีค่าดังนี้

4	หมายถึง	มากที่สุด
3	หมายถึง	มาก
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

2. คะแนนในแบบสอบถามของอาจารย์ที่เกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน แต่ละช่วง ความคิดเห็นมีค่าดังนี้

4	หมายถึง	มากที่สุด
3	หมายถึง	มาก
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารและอาจารย์ของแต่ละสถาบัน แบ่งได้ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยและแบบสัมภาษณ์ไปล่วงหน้า แล้วเริ่มนัดสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้เวลาประมาณ 30 นาที
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้บริหาร โดยส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยและแบบสัมภาษณ์ไปล่วงหน้า แล้วเริ่มนัดสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 30-45 นาที
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากอาจารย์ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งช่วยแจกและเก็บจากอาจารย์ตั้งแต่วันที่ 13 สิงหาคม 2534 หลังจากนั้น 2 เดือนได้แจกแบบสอบถามครั้งที่สองด้วยตนเองและให้กลุ่มประชากรส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์โดยการเขียนชื่อที่อยู่และติดแสตมป์ให้เรียบร้อย และได้ติดตามแบบสอบถามจนถึงปลายเดือนธันวาคม 2534
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยได้ติดต่อขอเอกสารหลักสูตรและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากสถาบันอุดมศึกษาที่จัดหลักสูตรนานาชาติ

ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามมหาวิทยาลัยและหลักสูตร

มหาวิทยาลัย	ชื่อหลักสูตร	จำนวนส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	2	2	100
	-วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนา สุขภาพ	12	8	66.66
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	-วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์ เชิงระบบ	11	7	63.63
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	-เศรษฐศาสตรมหา บัณฑิต	18	14	77.77
มหาวิทยาลัยมหิดล	-การตลาดมหาบัณฑิต	6	4	66.66
	-ดุขฎีบัณฑิต (อายุร ศาสตร์เขตร้อน)	66	48	72.72
	-อายุรศาสตร์เขตร้อน คลินิกมหาบัณฑิต			
	-วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน)	34	23	67.64
-สาธารณสุขศาสตรมหา บัณฑิต (สาขาสาธารณ สุขมูลฐานและสาขา สาธารณสุขชุมชนเมือง				

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	ชื่อหลักสูตร	จำนวนส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ
	-วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด ทางการแพทย์	18	6	33.33
	-การบริหารสาธารณสุข มูลฐานมหบัณฑิต	10	6	60
	-วิทยาศาสตร์บัณฑิตและ และศิลปศาสตรบัณฑิต	40	26	65
รวม		217	144	70.24

การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับอธิการบดีหรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณะบดีหรือรอง
คณะบดีฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสถาบัน ได้รับความร่วมมือจาก
สถาบันทุกแห่งเป็นอย่างดี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐานและได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลจากเอกสาร วิเคราะห์โดยการนำมาประมวลเข้าด้วยกันแล้วนำเสนอใน
รูปของตารางและความเรียง

2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมที่ใช้คือ SPSS^{PC} สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางและความเรียง

3. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางและความเรียง

การแปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนนดังนี้คือ

1. คะแนนในแบบสอบถามของอาจารย์ที่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันของหลักสูตรนานาชาติ แต่ละช่วงของระดับคะแนนแปลค่าดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.00	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. ในแบบสอบถามอาจารย์ที่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสภาพปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติ แต่ละช่วงของระดับคะแนนแปลค่าดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหามาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วผู้วิจัยนำผลที่ได้มาสรุปผลและอภิปรายผลในรูป
ความเรียง